

NYT OM MILJØ & UDVIKLING

Marts 2012 Nr. 78

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et samarbejde mellem 22 danske miljø- og udviklingsorganisationer.

92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i verden.

Jürgen Freund / WWF-Canon

Indhold

Rio+20 skal føre til forpligtende mål for bæredygtighed	2	Et globalt bæredygtighedsmål på fødevarer- sikkerhed og landbrug?	7
Rio+20: Øgede ambitioner tak – også fra EU	2	”Grøn økonomi” som redskab til retfærdighed og bæredygtighed?	8
Polens kul-afhængighed lammer EU’s klimapolitik.....	3	Et grønnere EU-budget er vejen til flere jobs.....	8
Kampen for rettigheder i en verden med klimaforandringer	4	Kunsten at tale om finansiering uden at tale om penge.....	9
Bæredygtig biomasse.....	5	Miljø og klima i den nye Danida strategi	10
FTT: Den danske regering bør tage buen i den anden hånd	5	Danmark i top inden for grøn innovation - endnu.....	11
Rio+20: Vigtig rapport fra FN bæredygtighedspanel	6	Arrangementer	12

Rio+20 skal føre til forpligtende mål for bæredygtighed

Af Christian Friis Bach, udviklingsminister

I flere år har der været store forventninger til Rio+20-konferencen. Den første Rio-konference for 20 år siden førte til vigtige pejlemærker og principper for bæredygtig udvikling. Men her 20 år senere har verden brug for at komme videre. Mere handling, flere forpligtende mål og større og nye langsigtede ambitioner.

Hvor langt verden vil nå, når regeringsrepræsentanter fra hele verden mødes i Rio de Janeiro i juni, er dog stadig meget usikkert. Forhandlingerne om slutdokumentet skrider desværre ikke så hurtigt fremad, som jeg kunne ønske. Men jeg håber - og tror det er muligt, at det frem mod juni lykkes, at skabe rammerne om et godt resultat.

"[...] det optimistiske scenarie er, at vi på Rio+20 får skabt et fundament for globale og forpligtende mål for bæredygtighed og et globalt bæredygtighedsråd[...]"

Vi skal sætte barren højt, og det optimistiske scenarie er, at vi på Rio+20 får skabt et fundament for globale og forpligtende mål for bæredygtighed og et globalt bæredygtighedsråd, der kan holde landene ansvarlige. Det skal vi nå.

Jeg er netop vendt hjem fra Brasilien, hvor vi har presset på for ambitiøse resultater. Det pres vil vi intensivere hele vejen frem mod Rio.

Jeg er glad for at se, at FN's generalsekretærs Højniveaupanel for Global Udvikling

er kommet med anbefalinger på væsentlige områder som bæredygtigheds mål, vigtigheden af kvinders rettigheder, uddannelse, sundhed, bæredygtig energi og landbrug og behovet for nye indikatorer. Det er altafgørende, at Rio+20 bliver mere end blot en miljøkonference. Rio+20 skal slå fast, at bæredygtig udvikling kun lykkes, hvis vi sikrer, at der arbejdes for sammenhæng og samarbejde på tværs af de normale skel mellem politikområder.

"Europa skal gå forrest, hvis Rio+20 skal blive en succes. [...] erfaringerne fra bl.a. Durban har vist, at vi har interessefællesskab med mange andre lande uden for EU."

Fra dansk side bruger vi EU-formandskabet til at arbejde hårdt for at trække EU i en så ambitiøs retning som muligt. Europa skal gå forrest, hvis Rio+20 skal blive en succes. Det bliver ikke en nem opgave, men erfaringerne fra bl.a. Durban har vist, at vi har interessefællesskab med mange andre lande uden for EU. Alliancer og partnerskaber på tværs af de velkendte landegrupperinger og med involvering af internationale organisationer, civilsamfund og den private sektor vil kunne være med til for alvor at rykke bæredygtighedsdagsordenen.

Som sagt kommer et godt resultat af Rio+20 ikke af sig selv. Det kræver hårdt arbejde, velvilje og mod til at tænke langsigtet. Jeg håber mange vil bidrage.

Rio+20: Øgede ambitioner tak – også fra EU

Troels Dam Christensen, koordinator for 92-gruppen

Det er godt, at udviklingsministeren vil have forpligtende mål og mere handling ud af Rio+20 topmødet til juni. Det er der brug

for. På nuværende tidspunkt er der nemlig stor risiko for, at Rio+20 mere leder til processer ud i fremtiden end til konkret

action her og nu. Efter slagsmålet på COP15, en global finanskriser og valg i USA er tiden ikke til store globale aftaler, lyder det. Så det er nok bedst bare at sætte nogle processer i gang og vente på bedre tider, siger flere.

Derfor er udkastet til slutdokument for Rio+20 topmødet også næsten støvsuget for noget, der er bindende, og indeholder mest beslutninger om at sætte processer i gang. Det er der også brug for, men det er ikke nok. Vi må have konkrete, ambitiøse beslutninger fra Rio+20, der sikrer igangsætning af den nødvendige omstilling på globalt og nationalt plan her og nu.

”På nuværende tidspunkt er der [...]stor risiko for, at Rio+20 mere leder til processer ud i fremtiden end til konkret action her og nu.”

Der er også en stærk tendens til at glemme at feje for egen dør og i stedet fokusere på, hvad andre skal gøre. EU taler meget om at etablere en grøn økonomi men glemmer at nævne, at EU i dag selv er meget langt fra bæredygtighed. EU's manglende evne til at hæve egne klimamål til noget, der bare

nærmer sig videnskabens krav, er et godt eksempel. Men også EU's manglende bæredygtighedskrav til eget forbrug og ubæredygtige landbrugs-, fiskeri- og biobrændstofpolitikker kaster lange slaskygger i ulandene i dag.

”Danmark bør som EU-formandskabsland arbejde hårdt for, at EU frem til Rio+20 viser, at man reelt vil bringe bæredygtighed i eget hus [...]”

EU har, sammen med de andre rige lande, også meget svært ved at tale om øget finansiering i forbindelse med topmødet. De vil helst pege på, at det må den private sektor løse. Ingen tvivl om, at virksomhederne skal løse deres del af opgaven. Men det kræver, at landene bliver enige om bindende rammebetingelser og krav til virksomhedernes samfundsansvar. Noget som det ligger meget tungt med i forhandlingerne ind til nu.

Danmark bør som EU-formandskabsland arbejde hårdt for, at EU frem til Rio+20 viser, at man reelt vil bringe bæredygtighed i eget hus, og sikre de nødvendige handlingsrettede aftaler på topmødet.

Polens kul-afhængighed lammer EU's klimapolitik

Af Hanne Jersild, klima- og energimedarbejder, WWF Verdensnaturfonden

Polen nedlagde på miljørådsmødet den 9. marts for anden gang veto mod EU-Kommissionens klimakøreplan 2050. Køreplanen, som Connie Hedegaards klimadirektorat står bag, er en analyse af, hvordan EU mest omkostningseffektivt når sine CO2-reduktionsmål i 2050, og skal danne basis for, at der sættes delmål for EU's reduktionsindsats frem mod 2050.

”[...]det [er] helt uacceptabelt, hvis et enkelt ud af EU's 27 lande slipper af sted med at diktere den fremtidige europæiske klimapolitik.”

Den gode nyhed er, at Polen var det eneste land, der valgte ikke at bakke op om det danske formandskabs forsøg på at skabe et kompromis. Dermed blev det igen til polsk

enegang i forsøget på at blokere for nye fremskridt på klimaområdet i Europa.

Men når det er sagt, er det helt uacceptabelt, hvis et enkelt ud af EU's 27 lande slipper af sted med at diktere den fremtidige europæiske klimapolitik. Tidspunktet er nu kommet, hvor Helle Thorning må tage sagen op med Angela Merkel og EU's øvrige stats- og regeringsledere, så der lægges maksimalt pres på Polen.

For det er helt nødvendigt, at EU hæver sit ambitionsniveau for 2020 og sætter delmål for reduktionsindsatsen for 2030 og 2040. Der er behov for nyt europæisk lederskab på klimaområdet, som kan bidrage til at trække den internationale klimapolitik ud af det nuværende dødvande, hvis vi skal gøre

os forhåbninger om at bremse de globale klimaforandringer i tide.

Polens blokering er drevet af nationale interesser. Men Polen bør vågne op til virkeligheden. Landets betydelige afbrænding af kul skader ikke kun miljøet, men skaber også store helbredsproblemer for den polske befolkning, som langt overstiger omkostningerne ved at omlægge til en renere økonomi.

EU har indtil nu udvist stor fleksibilitet over for Polen, som på en række områder har

fået særbehandling og modtager en stor andel af EU's budgetmidler.

"Der er behov for nyt europæisk lederskab på klimaområdet, som kan bidrage til at trække den internationale klimapolitik ud af det nuværende dødvande [...]"

Polens helt tydelige selvtilstrækkelighed og mangel på europæisk solidaritet bør blive husket af de andre medlemslande, når EU i den kommende tid skal forhandle det næste 7-årige budget.

Kampen for rettigheder i en verden med klimaforandringer

Af Mattias Söderberg, Senior Advocacy Adviser, Folkekirkens Nødhjælp

De sidste minutter af klimatopmødet i Durban i december sidste år handlede om et ord – retfærdighed. Den indiske miljøminister kæmpede for at få ordet ind i aftalesteksten, men det blev pure afvist af USA. Debatten om rettigheder og retfærdighed er meget følsom og meget værdiladet i de internationale klimaforhandlinger. Men samtidigt er det en afgørende diskussion som landene er nødt til at tage hul på, hvis der skal ske fremskridt.

"Det er de rige landes ansvar at gå foran ved at mindske deres udslip og samtidigt hjælpe u-landene med at skabe en bæredygtig udvikling."

Velfærdssamfundene i de rige lande er bygget op med store CO₂-udslip til følge. Spørgsmålet er, om alle mennesker skal have ret til samme levestandard, som vi har i Danmark og andre rige lande. Hvis u-landene vil opbygge deres samfund på samme måde, som vi har gjort, er svaret nej. Det holder vores klima ikke til. Men samtidigt vil det være umuligt at nægte u-landene vækst og udvikling. Løsningen er nem at se. Det er de rige landes ansvar at gå foran ved

at mindske deres udslip og samtidigt hjælpe u-landene med at skabe en bæredygtig udvikling. Det er både i deres og vores interesse.

At skifte til bæredygtig udvikling koster penge og kan kun gennemføres, hvis der er adgang til teknologi. Der kommer en regning, der skal betales, og når USA har så svært at skrive ordet 'retfærdighed' ind i en klimaaftale, skyldes det netop denne regning. USA vil ikke betale sin del af regningen. Muligvis fordi man i Washington er meget bevidste om, at USA's del af regningen er meget stor, uanset hvilken måde man beregner retfærdighed på.

"Der kommer en regning, der skal betales, og når USA har så svært at skrive ordet 'retfærdighed' ind i en klimaaftale, skyldes det netop denne regning."

I EU finder man det også svært at tale om retfærdighed, men her er regeringerne bevidste om, at der ikke er nogen vej udenom. Alle lande er nødt til at blive enige om, hvordan regningen skal deles, og det bliver et af de vigtige temaer ved de kommende klimaforhandlinger i Bonn i maj.

Bæredygtig biomasse

Af Kristian Jørgensen, formand for Verdens Skove

På forsiden af Politiken d. 7. marts kunne vi læse overskriften: ”Danmark går på træhugst i ulande”. Baggrunden for artiklen var Randers virksomheden Verdo, der i begyndelsen af marts fik leveret de første 14.000 ton træflis fra Ghana, og som over de næste fem år vil hente i alt 750.000 ton.

”Vi skal ikke lave tårnhøje målsætninger og så håbe på, at det bliver bæredygtigt. I stedet skal vi fra start sikre, at biomasse bliver en reel klimagevinst her og nu.”

Dette markerer første markante skridt for en ny trend i dansk energiforsyning i form af storskala import af biomasse fra udviklingslande - og en trend bliver det. Den grønne tænketank Concito forventer, at den danske import af biomasse vil stige fra 1,5 millioner ton i 2011 til 6-8 millioner ton i 2020. Og resten af Europa følger trop.

Man kan altid diskutere, hvorvidt den enkelte import er bæredygtig eller har elementer af bæredygtighed, men Verdos ”first move” import åbner for en lang række spørgsmål, der burde have været besvaret, før man overhovedet tænkte på opfylde EU’s målsætninger for vedvarende energi med biomasse. Vi bør tage ved lære af fejlene på biobrændstofområdet, hvor man satte mål, før bæredygtighedsspørgsmålet

var besvaret. Dette ledte til massive investeringer, der nu slavebinder os i årtier til brændstoffer, der er mere klimaskadelige end konventionel diesel – og bidrager til fødevarekrise, ’landgrabbing’ og massive naturødelæggelser.

Så kære klimaminister Martin Lidegaard, hvis vi skal være ambitiøse, så skal det gavne noget. Vi skal ikke lave tårnhøje målsætninger og så håbe på, at det bliver bæredygtigt. I stedet skal vi fra start sikre, at biomasse bliver en reel klimagevinst her og nu.

”Vigtigst er dog fokus på [...]i hvilket omfang biomasse kan være bæredygtigt, uden at vi dræner klodens fattige lande for en ressource, de har mangel på”

Der bliver i den forbindelse talt meget om at etablere bæredygtighedskriterier i EU for biomasse, hvilket også er vigtigt – og jo før jo bedre. Vigtigst er dog fokus på selve mængden, og i hvilket omfang biomasse kan være bæredygtigt, uden at vi dræner klodens fattige lande for en ressource, de har mangel på. En ressource, som når vi importerer den, risikerer at skade klimaet, forringer biodiversiteten og tærer på fattige befolkningers basale livsgrundlag.

FTT: Den danske regering bør tage buen i den anden hånd

Af: Jens Mattias Clausen, Policy Officer i IBIS

Da Margrethe Vestager d. 13. marts mødtes med sine kollegaer fra økonomi- og finansministerier i hele EU, var der særligt ét punkt på dagsordenen, der hidtil har splittet den danske regering. Punktet omhandlede EU-kommissionens forslag om en skat på finansielle transaktioner (FTT), der har potentialitet til at medfinansiere såvel kam-

pen mod fattigdom som klimaforandringer. Den danske regering har af uvisse årsager været i mod forslaget, og placeret Danmark til højre for borgerlige regeringer i bl.a. Tyskland og Frankrig.

Som optakt til mødet havde ni EU-lande med Frankrig og Tyskland i spidsen skrevet et åbent brev til det danske formandskab,

hvor man opfordrede til, at hele processen skulle accelereres. Dette således, at man kan nå til en EU beslutning, inden Danmark overleverer formandskabsstafetten til Cypern. Tallet ni er ikke tilfældigt. Når og hvis det bliver endegyldigt slået fast, at EU enstemmighed er en umulighed, kræver næste potentielle skridt i processen nemlig deltagelse af ni EU-lande. Det er den såkaldte forstærkede samarbejdsprocedure, der muliggør enegang på et konkret område, såfremt minimum ni lande deltager.

"[...] en skat på finansielle transaktioner [...] har potentialet til at medfinansiere såvel kampen mod fattigdom som klimaforandringer."

Da især Sverige og Storbritannien stadig er meget kritiske over for skatten, virker denne procedure som den mest realistiske udgangspunkt.

Kommissionen kræver imidlertid, at forslaget stemmes ned på højeste niveau, dvs. det Europæiske Råd med deltagelse af statsle-

derne, førend man vil starte en forstærket samarbejdsprocedure. Det er derfor af stor vigtighed, at den danske regering tilsidesætter sin modstand mod skatten og sikrer, at man når frem til et resultat under det danske formandskab. Allerhelst bør Danmark selvfølgelig tilslutte sig gruppen af lande, der går forrest i denne gode sag.

"Det er [...] af stor vigtighed, at den danske regering tilsidesætter sin modstand mod skatten og sikrer, at man når frem til et resultat under det danske formandskab."

Danmark og de regeringsbærende partier har traditionelt været fortalere for en stærk klima- og udviklingspolitik. Det vil derfor klæde regeringen ikke bare at gå konstruktivt ind i debatten for at sikre en europæisk skat på finansielle transaktioner, men også at gå forrest ved at understrege, at dele af skatten bør bruges som additionel finansiering af både klima- og udviklingsområdet.

Rio+20: Vigtig rapport fra FN bæredygtighedspanel

Af Torleif Jonasson, generalsekretær, FN-forbundet

Endelig kom den, rapporten fra FN's bæredygtighedspanel (GSP) "Resilient People, Resilient Planet", og var den så værd at vente på? Det er nærliggende at sammenligne med Brundtland-kommissionen og deres rapport "Vor Fælles Fremtid" fra 1987. De fik fire år til at skrive rapporten, der kom fem år før Rio-konferencen i 1992. GSP fik seks måneder til at komme med "Resilient People, Resilient Planet", fire måneder før Rio+20. Selvfølgelig kan det ikke lade sig gøre med den tidsfrist at komme med en afløser til definitionen af bæredygtighed, som var hjørnestenen i "Vor Fælles Fremtid".

Men det skal man heller ikke, og GSP peger på det rigtige: At det nu er på tide at gå fra bæredygtighed som koncept, til bæredygtighed som "en daglig, konkret og praktisk realitet". Panelet konstaterer, at trods mængder af viden om Verdens tilstand og udvikling, så sker der for lidt. Blandt års-

gerne nævnes, at mens global gevinst måles på lang sigt, så måles national politisk gevinst på kort sigt.

"Trods den korte tid til Rio+20 er det muligt og afgørende nødvendigt at inddrage panelets anbefalinger i forhandlingerne."

Da Connie Hedegaard, som medlem af panelet, fremlagde rapporten i København i februar, var der særligt to områder, hun fremhævede. Det ene er vigtigheden af, at prissætte varer og tjenester på den rigtige måde. Med udgangspunkt i at privat kapital søger profit, må vi være med til at sikre, at det ikke bare er prisen på produktionen, som bestemmer værdien af et produkt. Det er kun når de sociale og miljømæssige omkostninger også regnes med, at vi får de rigtige tilskyndelser til at lave bæredygtige investeringer.

"[...]det nu er på tide at gå fra bæredygtighed som koncept, til bæredygtighed som 'en daglig, konkret og praktisk realitet'."

Det andet er spørgsmålet om subsidier, herunder at regeringer giver syv gange mere i støtte til olie, gas og kul end til vedvarende energi: *"Vi kan ganske enkelt ikke blive ved med at tro, at den gamle måde at gøre tingene på, er den billigste løsning. I det lange*

løb er det langt dyrere. Vi har brug for en ny vækstmodel, hvor bæredygtig udvikling går fra udkanten til kernen af de vigtige økonomiske beslutninger. Det skal være en model, som både retter op på den økonomiske krise, og på miljø- og klimakrisen". Trods den korte tid til Rio+20 er det muligt og afgørende nødvendigt at inddrage panelets anbefalinger i forhandlingerne.

Et globalt bæredygtighedsmål på fødevarerikkerhed og landbrug?

Af Kirsten Hjørnholm Sørensen, Policy Advisor, Mellempolitisk Samvirke

Da EU's miljøministre fredag d. 9. marts blev enige om en række prioriteter op mod Rio+20 var "sustainable land management" iblandt. EU har dermed forpligtet sig til at bekæmpe tab af biodiversitet og ødelæggelse af de økosystemer og naturressourcer, som vi skal leve af.

"Skal vores miljø reddes og klimaforandringerne begrænses, er det afgørende, at der omstilles til et andet, mere økologisk og mere ressourcebesparende landbrug."

Dermed har EU givet sig selv et godt udgangspunkt for at indgå i dialogen om et globalt bæredygtighedsmål på fødevarerikkerhed og bæredygtigt landbrug, som ikke bare skal indeholde den miljømæssige dimension af begrebet bæredygtig udvikling, men også en social og økonomisk dimension.

Skal vores miljø reddes og klimaforandringerne begrænses, er det afgørende, at der omstilles til et andet, mere økologisk og mere ressourcebesparende landbrug. Omstilling til bæredygtige landbrugsmetoder skal uden tvivl udgøre den miljømæssige dimension i et globalt bæredygtighedsmål på fødevarerikkerhed og landbrug. Her er Danmark godt på vej med sine økologiplaner og andre miljøinitiativer, men spørgs-

målet er om Danmark har en lige så ambitiøs strategi i EU og i FN?

Den sociale dimension må ikke kompromiteres. Et globalt bæredygtighedsmål på fødevarerikkerhed og landbrug skal stræbe efter universel adgang til en passende mængde sund og nærende mad. Hvis bare kvindelige småbønder fik lige adgang til ressourcer, landjord og input som mænd, ville vi nå et langt stykke vej, men andre sårbare befolkningsgrupper og deres adgang til f.eks. jord og vand skal også sikres.

"Et globalt bæredygtighedsmål på fødevarerikkerhed og landbrug skal stræbe efter universel adgang til en passende mængde sund og nærende mad."

En styrket landbrugssektor har potentiale til at hive millioner ud af fattigdom, og dermed er det økonomiske potentiale i landbrugssektoren enormt. Jobskabelse i landbruget skal styrkes og tab og spild af fødevarer reduceres – hvad enten det er i detail-ledet i de rige lande, eller ved tab af afgrøder umiddelbart efter høst i udviklingslande. Endelig skal konkurrenceforvriddene subsidier såsom EU's landbrugspolitik afmonteres og lokale markeder og småbønderes adgang til dem styrkes.

”Grøn økonomi” som redskab til retfærdighed og bæredygtighed?

Af Camilla og Kim Carstensen, Fairgreensolutions, konsulenter for 92-gruppen

Rio+20 konferencen til juni har fokus på to hovedtemaer – grøn økonomi og institutionelle rammer for bæredygtig udvikling. Men der har været stærk kritik af valget af grøn økonomi – for hvad er en grøn økonomi egentlig? Og hvorfor bruge et begreb, der umiddelbart kun fanger to af de tre ben i en bæredygtig udvikling, det økonomiske og det miljømæssige? Hvad blev der af det sociale ben?

På den anden side er det svært at påstå, at verdens nuværende økonomiske system er særlig egnet til at skabe global retfærdighed og bæredygtighed. De sammenhængende kriser, verden oplever i dag - finanskrisen, fattigdomskrisen, klimakrisen, ressourcekrisen - viser netop, at det måske er værd at overveje et nyt økonomisk system.

”[...]det [er] svært at påstå, at verdens nuværende økonomiske system er særlig egnet til at skabe global retfærdighed og bæredygtighed.”

Hvis alle lande, både rige, fattige og vækstøkonomier, virkelig mener det seriøst, kan grøn økonomi måske netop gøres til et redskab, der kan håndtere og afhjælpe verdens store kriser.

92-gruppen har støttet udarbejdelsen af en uafhængigt rapport fra en gruppe eksperter fra udviklingslande, der belyser, hvilke temaer og beslutninger, der skal inkluderes i beslutningerne om grøn økonomi i Rio, for at den reelt kommer til at fremme global retfærdighed og bæredygtig udvikling.

”Hvis alle lande[...] virkelig mener det seriøst, kan grøn økonomi måske netop gøres til et redskab, der kan håndtere og afhjælpe verdens store kriser.”

Rapporten definerer en retfærdig grøn økonomi og opstiller fem arbejdsprincipper, der kan gøre den til et redskab for bæredygtig udvikling. Arbejdsprincipperne fungerer som en slags checkliste til at analysere forslag og tekster i Rio-processen og vurdere, hvad der skal til, for at de bidrager til global retfærdighed og bæredygtig udvikling. Rapporten vil blive brugt i processen frem mod topmødet, og efterfølgende forventer 92-gruppen, at den kan blive et redskab til at vurdere resultaterne af Rio+20 og til at diskutere hvilke opfølgende skridt, Danmark bør tage både nationalt og videre i FN-processen.

Rapporten kan hentes på: www.92grp.dk

Et grønnere EU-budget er vejen til flere jobs

Af Hanne Jersild, klima og energi medarbejder, WWF Verdensnaturfonden

Hvilken fremtid ønsker vi at skabe for Europa? Hvad skal vi fremover leve af? Spørgsmålene optager politikere i hele Europa. De reelle muligheder afhænger i høj grad af, hvordan midlerne i EU's næste flerårige budget fra 2014-20 fordeles, og om politikerne har blik for fremtidens sektorer eller klammer sig til de mere velkendte, men langt fra sikre kort.

Væsentlige dele af budgettet forhandles under dansk formandskab, så derfor har Danmark en enestående chance for som forhandlingsleder at være med til at sætte dagsordenen for EU's kommende prioriteringer.

WWF mener, at det er helt afgørende, at der kommer en langt stærkere prioritering af grønne initiativer. Det er nødvendigt for at nå EU's miljø- og klimamål – men er sam-

tidig en vej til at skabe markant mere vækst og beskæftigelse, end tilfældet er med det nuværende EU budget.

“[...] en langt stærkere prioritering af grønne initiativer [...] er nødvendig for at nå EU's miljø- og klimamål.”

Det viser en rapport, som WWF og seks andre større grønne organisationer i Bruxelles har fået lavet for at afdække potentialerne for at øge beskæftigelsen i Europa gennem en stærkere grøn prioritering i EU-budgettet.

”Investing for the future: More jobs out of a greener EU budget” vurderer, at det koster næsten fem gange så meget at skabe og fastholde et job inden for landbrugssektoren som inden for vedvarende energi. Tilsvarende er der store gevinster ved at investere i forvaltningen af biodiversitet, energibesparelser i bygninger, samt bæredygtig og kollektiv transport.

“[...] grønne initiativer [...] er samtidig en vej til at skabe markant mere vækst og beskæftigelse, end tilfældet er med det nuværende EU budget.”

Landbrugspolitikken og samhørighedspolitikken tegner sig i dag for næsten 80 % af EU's budgetmidler, men skaber og fastholder kun lidt over 1 mio. jobs med de nuværende prioriteringer. Studiet viser, at man ved at flytte nogle af disse midler over i grønne sektorer, kan skabe tre gange så mange jobs per euro brugt i budgettet.

WWF ønsker langt højere gennemsigtighed med EU's midler. Derfor opfordres det danske EU-formandskab til at bede EU-kommissionen undersøge, hvor mange jobs der forventes fra EU's næste flerårige budget på ca. 1000 milliarder euro frem mod 2020, så dette også kan være med til at danne basis for prioriteringerne.

Rapporten kan hentes på: www.wwf.dk

Kunsten at tale om finansiering uden at tale om penge

Af Mattias Söderberg, Senior Advocacy Adviser, Folkekirkens Nødhjælp

At der er brug for penge til det globale klimaarbejde, er ikke nogen hemmelighed. Rapport efter rapport dokumenterer, at effekterne af klimaforandringerne bliver stadig større, og at regningen vokser og vokser. I EU's klima- og miljøministerier er der forståelse for det voksende behov, men det er i finansministerierne, at penge findes. Og i de fleste af medlemslandenes finansministerier er det meget svært at forstå, hvorfor EU skal betale så mange penge til klima.

“[...] EU har svært med at komme med konkrete og realistiske forslag, når det handler om klimapenge.”

Måske er det derfor, at EU har så svært med at komme med konkrete og realistiske forslag, når det handler om klimapenge. Penge fra offentlige budgetter er det helt umuligt at tale om, nu hvor alle prøver at finde pen-

ge til at fylde hullet i Grækenlands statskasse. Derfor er der brug for nye ideer.

Fra finansministrenes rådsmøder kommer der dog samme melding gang efter gang: ”Vi anerkender, at der er brug for penge, og vi skal nok finde dem. Måske ved hjælp af en skat eller afgift på skibs- eller flytrafik, men endnu ved vi ikke helt hvordan.”

“[...]der er brug for at EU begynder at blive lidt mere konkret, når man taler om, hvor pengene skal komme fra.”

Ellers er der ikke mange ideer. Jo, én, som bliver understreget en ekstra gang, når finansministrene mødes. Det er i erhvervslivet, klimapengene skal findes. Der er jo masser af penge i erhvervslivet, og alle ved, hvordan Kina, Indien, Sydafrika og Brasilien er på vej op netop i kraft af investeringer fra erhvervslivet. Tanken er fin, men finansministerierne har vist ikke læst de mange rapporter om, hvad pengene skal

bruges til. Der skal bygges kloakker, som fungerer også når der bliver oversvømmelse, overrislingssystemer som sikrer vand også under tørke, og varslingsystemer som sikrer at mennesker ikke overrumples, når naturkatastrofer er på vej. Men hvordan får man private firmaer til at investere i ting som disse, når der ikke umiddelbart er mulighed for at tjene penge på det?

Derfor er det ikke nok bare at pege på, at erhvervslivet klarer problemerne. Der er brug for penge, og der er brug for at EU begynder at blive lidt mere konkret, når man taler om, hvor pengene skal komme fra.

Miljø og klima i den nye Danida strategi

Af Hans Peter Dejgaard, repræsentant for 92-gruppen i arbejdet med Danidas nye strategi

For os miljøinteresserede er det vigtigt, hvordan Danidas nye overordnede strategi kommer til at se ud. Vi må forvente, at strategien vil nævne Danmarks ansvar for at støtte gennemførelse af beslutningerne fra det kommende Rio+20 verdensstopmøde i juni måned, hvor der kommer en reference til nye globale bæredygtigheds mål.

”Noget overraskende synes udviklingsminister Christian Friis Bach ikke at være særlig interesseret i miljøprogrammer [...]”

En af de centrale søjler i den nye Danida strategi bliver Grøn omstilling, som refererer til emnerne grøn vækst, beskæftigelse og bæredygtighed. Det er vigtigt, at den økonomiske vækst i ulandene ikke ske på bekostning af miljøet, økosystemer og biodiversitet.

Desværre er antallet af lande med miljøprogrammer beskåret kraftigt fra 12 lande til nu kun fem til seks lande, især grundet udfasninger af lande som Zambia, Nicaragua, Vietnam og Bhutan. Omsat i penge er støtten til miljø på vej til at blive halveret fra ca. 450 til 220 mio. kr. årligt. Noget overraskende synes udviklingsminister Christian Friis Bach ikke at være særlig interesseret i miljøprogrammer, som det er kommet til udtryk ved hans lukning af Danida's regionale miljøprogram i Mellem-

amerika. Dette er ærgerligt, da Danida har haft en styrkeposition med miljøsektorprogrammer, hvor den danske støtte har været blandt de få engagerede fra europæisk side. Det er fortsat nødvendigt at styrke kapaciteten hos regeringer og kommuner til at regulere og håndhæve rettigheder på området (bevare regnskov, naturparker, fattiges jordskøder, oprindelige folk etc.).

”Det er fortsat nødvendigt at styrke kapaciteten hos regeringer og kommuner til at regulere og håndhæve rettigheder på området[...]”

De foreløbige tekstudkast tyder på, at klimaet kommer med i alle Danidas cirka 20 samarbejdslande og prioriterede sektorprogrammer. For tiden har regeringen en klimapulje på 500 mio. kr. om året, som er delt ligeligt mellem Udenrigsministeriet og Klimaministeriet. Der bør i fremtiden sikres en mere strategisk tilgang til planlægningen af brugen af disse midler, hvor lokalt ejerskab, erfaringer, værktøjer og kvalitetssikringen fra u-landsbistanden anvendes. Ligesom der bør prioriteres støtte til såvel klimatilpasning for de fattige og udsatte befolkningsgrupper, som også inddrager det lokale niveau med kommuner og civilsamfund.

Danmark i top inden for grøn innovation - endnu

Af Hanne Jersild, klima og energi medarbejder, WWF Verdensnaturfonden

WWF og Cleantech Group har netop offentliggjort et studie af, hvilke lande der vurderes til at have størst potentiale til at skabe nye grønne teknologivirksomheder, som kan kommercialisere deres innovationer i løbet af de næste 10 år.

I rapporten er 38 lande evalueret ud fra 15 indikatorer med henblik på at vurdere mulighederne for at skabe nye cleantech virksomheder og kommercialisere deres produkter. Analysen fokuserer på det relative potentiale, dvs. set i forhold til BNP.

"[...] hvis vi også i fremtiden ønsker, at grønne teknologivirksomheder skal skabe vækst [...], må vi ud over stepperne med en målrettet satsning og stærke rammebetingelser."

Danmark topper i undersøgelsen. Det skyldes en kombination af et understøttende miljø for cleantech innovation, høj koncentration af grønne opstartsvirksomheder og ikke mindst en stærk *trackrecord* af virksomheder, der er lykkedes med at kommercialisere deres produkter og slå igennem på det globale marked. Danmarks unikke position er skabt, fordi vi fra et tidligt tidspunkt har haft en fremsynet energi- og miljøpolitik, der har skabt fokus på udvikling af grønne teknologier.

Generelt er Nordeuropa og USA i dag centrum for flest cleantech innovationer. Men indekset viser også, at Asien ligger lige

efter, og at udviklingen ikke mindst i disse lande går stærkt.

Rapporten giver dermed et vink med en vognstang om, at hvis vi også i fremtiden ønsker, at grønne teknologivirksomheder skal skabe vækst, jobs og eksport, må vi ud over stepperne med en målrettet satsning og stærke rammebetingelser. Ellers risikerer andre lande at løbe med de åbenlyse muligheder, der er i at lade grøn omstilling og erhvervs politik gå hånd i hånd.

"[...]et første vigtigt skridt vil være, at politikerne på Christiansborg indgår en ny, ambitiøs energiaftale, der for alvor sætter gang i den grønne omstilling."

WWF Verdensnaturfonden mener, at der fra dansk side er behov for at styrke midler og indsats inden for forskning, udvikling og demonstration af grønne løsninger yderligere i de kommende år. Det er nødvendigt at se på, hvordan der kan tilvejebringes mere risikovillig kapital, så færre nye danske grønne opstartsvirksomheder rammer ind i "Valley of Death". Men et første vigtigt skridt vil være, at politikerne på Christiansborg indgår en ny, ambitiøs energiaftale, der for alvor sætter gang i den grønne omstilling.

Rapporten kan downloades på:
http://awsassets.panda.org/downloads/coming_clean_2012.pdf

ARRANGEMENTER

Lørdag d. 31.marts
kl. 20.30-21.30
Hele verden

Earth Hour 2012

WWF's verdensomspændende klimaevent går kloden rundt for 6. år i træk: Den sidste lørdag i marts vil millioner af mennesker sammen med tusindvis af virksomheder og institutioner slukke lyset i en time for at sende et fælles signal om behovet for handling mod klimaforandringerne. I Danmark arrangerer WWF bl.a. et cykeloptog gennem København i den mørke time.

Yderligere information og tilmelding: www.earthhour.dk

Mandag d. 23. april
kl. 13.00-17.30
Borups Højskole
Frederiksholms Kanal 24
København

Energirenoveringer af bygninger – med Martin Lidgaard

Seminar arrangeret af Det Økologiske Råd, Dansk Energi og Dansk Byggeri. Deltagergebyr: 380 kr., dog 190 for NGO'er og 90 kr for stud., arbejdsløse og pensionister.

Efter seminaret er der generalforsamling i Det Økologiske Råd kl. 18:00

Program og tilmelding: www.ecocouncil.dk.

Onsdag d. 16. maj
kl. 9.00-15.30
Borups Højskole
Frederiksholms Kanal 24
København

Konference om Rio+20

D. 16. maj planlægger 92-gruppen en konference om Rio+20 med deltagelse af danske ministre, det danske civilsamfund og internationale eksperter.

2. tirsdag i måneden
kl. 17.00-19.00

En cafe i København
(Se: www.greendrinks.org.)

Green Drinks København

I over 300 byer verden over mødes folk med interesse for miljø til en månedlig uformel komsammen kaldet Green Drinks. Hensigten er at skabe netværk på tværs af NGO'er, industri, universiteter og andre med interesse for miljø, bæredygtighed og CSR. Mange mennesker har på denne måde udvekslet erfaringer, fundet jobs, skabt netværk, m.v.

Pris: Gratis, men tilmelding modtages gerne: greendrinks.cph@gmail.com

Yderligere oplysninger: Kontakt Anders Knudsen: 2239 0103

Øko-kalenderen på Øko-info

Nyt om grønne og økologiske arrangementer fra hele landet på:
www.eco-info.dk

Redaktion

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af Troels Dam Christensen og Christine Jacobsen Mulvad, 92-gruppen, og Anne Liv Eberlein, WWF Verdensnaturfonden.

Tidligere numre kan ses på www.92grp.dk

Ønsker du at til- eller afmelde nyhedsbrevet, send en mail til:

92-gruppens_nyhedsbrev@wwf.dk

92-gruppen

c/o Care Danmark

Nørrebrogade 68 B

2200 København N

T 35 24 50 90

E 92grp@92grp.dk